

Leentjebuurt bij Arb

Er zijn steeds meer arbocatalogi die de toets van de Arbeidsinspectie hebben doorstaan. Veel ervan zijn openbaar toegankelijk via internet. De meeste werken enkele prioritair risico's uit. Maar wat doet u als u informatie wil over een risico dat in uw catalogus (nog) niet is uitgewerkt? Of als er voor uw branche nog helemaal geen arbocatalogus is? Inspiratie opdoen bij een andere branche is dan een goede keuze. Een goede buur is immers beter dan een verre vriend. In dit artikel helpen we u op weg. Zo klopt u meteen bij de goede deur aan!

Aukje van den Bent

Op dit moment hebben 25 arbocatalogi de toetsing van de Arbeidsinspectie doorstaan. Slechts twee catalogi (de binnenvaart en VVV-Nederland) zijn afgeschermd met een username en wachtwoord. De overige catalogi zijn via www.arbonieuwestijl.nl beschikbaar.

Het risico dat het meeste in een catalogus is beschreven is fysieke belasting. Maar liefst 17 catalogi besteden er aandacht aan. Psychosociale arbeidsbelasting is ook in meer dan de helft van de catalogi opgenomen: 13 keer. En verrassend: geluid staat op de derde plaats met een beschrijving in 8 catalogi.

Bijzondere risico's

De andere risico's die beschreven worden komen slechts bij enkele catalogi voor. Hier zijn zeer specifieke risico's bij, zoals dieselmotorenemissie en snijgevaar. Er worden bovendien nog enkele bijzondere onderwerpen beschreven: de UMC's geven aandacht aan de RI&E; Kinderopvang, Jeugzorg en Welzijn aan verzuim en Waterbouw aan voorlichting. De bijgevoegde kaders geven een overzicht van branches die aandacht besteden aan de drie meest beschreven risico's en een overzicht van zeldzamer beschreven risico's.

Inspiratie voor oplossingen

Als u over een risico als fysieke belasting, PSA of geluid iets wilt weten, heeft u inmiddels dus de keus. Wellicht gaat u het eerst eens kijken bij een branche die op uw eigen branche lijkt. Beeldschermwerk bij een uitgever verschilt waarschijnlijk weinig van beeldschermwerk in andere kantoren.

Het kan echter ook goed zijn om u eens door een heel andere branche te laten inspireren. Juist zo komt u wellicht op vernieuwende ideeën. Behalve de branche en het risico is het van belang of de informatie duidelijk wordt beschreven, of u op de site snel en gemakkelijk kunt vinden wat u wilt weten en hoe concreet de informatie is. De ene arbocatalogus benoemt slechts enkele oplossingen op hoofdlijnen, de andere arbocatalogus is veel concreter. We geven u enkele leestips. U kunt alle hier beschreven catalogi bereiken via www.arbonieuwestijl.nl.

Fysieke belasting

Tillen, duwen, staan, reiken, dragen en trekken. De branches

die hun arbocatalogi inmiddels hebben afgerond besteden vrijwel allemaal aandacht aan deze vormen van fysieke belasting. Het pakket uit de gehandicaptenzorg is speels en origineel. Er zitten meerdere onderdelen in om het bewustzijn rond fysieke belasting bij medewerkers te vergroten. Het groothandelsfonds AGF (aardappelen, groente en fruit) heeft een volledig digitale arbocatalogus. U kunt er op alle mogelijke manieren zoeken. Inspirerend zijn met name de 'goede ervaringen', waar medewerkers uit de praktijk vertellen welke oplossing zij hebben gekozen.

Psychosociale arbeidsbelasting

PSA bestaat volgens de wet uit vier risico's: agressie & geweld, werkdruk, pesten en seksuele intimidatie. Agressie en werkdruk worden in de diverse arbocatalogi vaak uitgewerkt. We geven u voor beide risico's enkele leestips.

Bijzondere arbeidsrisico's

Zoekt u informatie over specifieke arbeidsrisico's? In de volgende arbocatalogi vindt u wellicht inspiratie:

Gevaarlijke stoffen:

- Metaalbewerking en metalektro (oplosmiddelen en lasrook)
- UMC's (cytostatica)
- Schoonmakers- en glazenwassersbranche (biologische agentia)
- Personenauto en bedrijfsautobedrijven (dieselmotorenemissie)
- Papier en karton (oplosmiddelen)
- Voortgezet onderwijs

Inrichting arbeidsplaats/werkplek:

- Voortgezet onderwijs
- AGF (aardappelen, groente en fruit) detailhandel

Valgevaar/werken op hoogte:

- Schoonmakers- en glazenwassersbranche
- Waterbouw

Klimaat: Voortgezet onderwijs

Gladde vloeren: Visverwerking

Snijgevaar: AGF detailhandel

Machineveiligheid: Visverwerking

Hogedrukreiniging: Schoonmakers- en glazenwassersbranche

Trillingen: Railinfrabranche

Kortcyclisch werk: Visverwerking

ocatalogi

ArboCatalogus

De arbocatalogus is geen wettelijke verplichting, het wordt wel gezien als een oplossingenboek voor arbo-zaken. Arbo-Magazine besteedt dit jaar in elk nummer uitgebreid aandacht aan de arbocatalogus

Agressie

De arbocatalogus van de gemeenten bestaat uit een volledig handboek rond agressie, in de vorm van een pdf-bestand van 80 pagina's. Het handboek is zeer compleet; wie beleid rond agressie wil opzetten zal er zeker inspiratie uit kunnen halen. In de arbocatalogus van de GGZ vindt u juist veel concrete tips voor individuele medewerkers. Nadeel aan de site is dat je op zoveel informatie kunt doorklikken, dat je na een poosje het overzicht kwijtraakt en je je afvraagt of je nog informatie hebt gemist.

Werkdruk

De uitgeverijen hebben een prettig toegankelijke site met veel concreet uitgewerkte oplossingen voor werkdruk. Nog voordat u de oplossingen gaat lezen bij 'wat kun je doen', kunt u advies krijgen over welke oplossing bij u past onder 'wat is er aan de hand'.

Ook het pakket uit de kinderopvang is inspirerend. U vindt dit pakket sneller via www.plezierinuitvoering.nl dan via de officiële site.

Geluid

Rond geluid zijn vele mooie instrumenten ontwikkeld. Ook de oplossingen in de arbocatalogi kunnen zeker helpen om dit risico te minimaliseren. De podiumkunsten geven in hun handleiding een duidelijke uitleg van de werking van het gehoor.

De metaalbewerking en metaalektro biedt allereerst een digitale verbetercheck. Hiermee kunt u nagaan in hoeverre u aan de wetgeving voldoet. Bovendien biedt de site een mooie en praktische toolbox.

Leentjebuur op brancheniveau.

Ook op brancheniveau komen er steeds meer mogelijkheden voor leentjebuur. Het kan een stuk sneller en goedkoper zijn om een goede basis van een bestaande catalogus te gebruiken.

Handig voor branches die nog net voor de subsidiedeadline een catalogus willen ontwikkelen. Ook handig voor branches die al een catalogus met twee risico's hebben en op deze manier met beperkt budget hun catalogus kunnen aanvullen. Opvallend is bijvoorbeeld dat alleen bij de uitgeverijen het risico rond beeldschermwerk is uitgewerkt, terwijl er in vrijwel alle branches kantoorwerkzaamheden worden uitgevoerd.

Leentjebuur is te overwegen voor de inhoud, maar ook voor de vorm van de arbocatalogus. Over de inhoud heeft u in dit artikel al een en ander gelezen. Wat betreft de vorm zou een branche zich kunnen laten inspireren door bijvoorbeeld het beschrijven van de oplossingen vanuit de functies dan wel risico's, door de gehanteerde zoekstructuur of site-indeling, en door het informatieformat dat voor de oplossingen is gebruikt.

Vertaalslag blijft nodig

In onze visie kan leentjebuur handig zijn, maar is het wel belangrijk om een vertaalslag te maken naar de eigen branche. Ook moeten er natuurlijk goede afspraken met de burens worden gemaakt. Anders ligt plagiaat natuurlijk op de loer. En die vertaalslag is toch al nodig omdat de catalogi er tot nu toe goed in zijn geslaagd om branchespecifiek te zijn. Inspiratie en leentjebuur is zeker mogelijk, maar volledig kopiëren is niet zinvol om tot gewenst resultaat in de eigen branche te komen.

De architectenbranche brengt leentjebuur al in de praktijk. Zij maakten goede afspraken met de uitgeverijbranche en kozen ervoor om voort te bouwen op de oplossingen én gebruik te maken van het digitale platform van de uitgeverijen. We zijn benieuwd welke branches het voorbeeld volgen!

Aukje van den Bent, organisatieadviseur bij Ergo-balans, ondersteunt diverse branches bij de ontwikkeling van hun arbocatalogus. Ergo-balans doet mee in het netwerk van De Goede Praktijk, dat is gespecialiseerd in het maken van arbocatalogi. www.degoedepraktijk.nl

Drie meest voorkomende risico's

Fysieke belasting	Psychosociale arbeidsbelasting	Geluid
<ul style="list-style-type: none">• Ambulante handel• Bloemendetailhandel• Detailhandel aardappelen, groente en fruit• Gehandicaptenzorg• Jeugd zorg• Kinderopvang• Nederlandse Orkesten• Openbare bibliotheken• Personen en bedrijfsautobedrijven• Railinfrabranche• Schoonmaak- en Glazenwassersbranche• Uitgeverijen• UMC's• Vis groothandel• Visverwerking• Voortgezet Onderwijs• Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening	<ul style="list-style-type: none">• Ambulante handel• Bloemendetailhandel• Gehandicaptenzorg• Gemeenten• GGZ• Jeugd zorg• Kinderopvang• Nederlandse Orkesten• Openbare bibliotheken• Schoonmaak- en Glazenwassersbranche• Uitgeverijen• Vis groothandel• Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening	<ul style="list-style-type: none">• Metaalbewerking en Metaalektro• Nederlandse Orkesten• Papier en karton• Podiumkunsten• Schoonmaak- en Glazenwassersbranche• Vis groothandel• Voortgezet Onderwijs• Waterbouw